

Číslo: KPUBA-2022/338-4/6844/AUG
Bratislava 07.03.2022

Krajský pamiatkový úrad Bratislava (ďalej len „KPÚ BA“) podľa § 11 ods. 2 pís. d) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), ktorý je vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 ods. 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu vydáva toto

z á v ä z n é s t a n o v i s k o :

KPÚ BA podľa § 32 ods. 10 pamiatkového zákona, na základe žiadosti Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty, Šafárikovo námestie 6, 810 00 Bratislava z 21.12.2021 o vydanie záväzného stanoviska k **prípravným dokumentáciám komplexnej obnovy nebytových priestorov budovy na Vajanského nábreží 10, Bratislava, parcela registra „C“ č. 224, stavba súpisné č. 56, k. ú. Staré Mesto**, nehnuteľnosť je národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 569/1 a nachádza sa v Pamiatkovej zóne Bratislava – centrálna mestská oblasť

s c h v a ľ u j e

predložené prípravné dokumentácie komplexnej obnovy nebytových priestorov budovy na Vajanského nábreží 10, Bratislava, parcela registra „C“ č. 224, stavba súpisné č. 56, k. ú. Staré Mesto:

„Vajanského nábrežie 10, Bratislava. Inventarizácia pamiatkovo hodnotných prvkov a súčastí stavby s návrhom ich obnovy a prezentácie“ – vypracoval: Ing. arch. Alexander Németh – dátum spracovania: 10/2021 (ďalej aj „Inventarizácia“),

„BUDOVA na Vajanského nábreží 10, Bratislava. Stavba súpisné číslo 56 na pozemku parcelné č.224, k.ú. Staré Mesto. Správa z reštaurátorského výskumu a Návrh na reštaurovanie“ – vypracoval: Mgr. art. Juraj Puškár – dátum spracovania: október 2021 (ďalej aj „Reštaurátorský prieskum“),

s nasledujúcimi podmienkami:

1. Schválené prípravné dokumentácie vrátane podmienok tohto záväzného stanoviska sú **záväznými podkladmi** pre spracovanie príslušných častí projektovej dokumentácie obnovy. Vo výkresovej časti projektovej dokumentácie **vyznačiť** všetky inventarizované položky s návrhom obnovy podľa nižšie uvedených podmienok.
2. Podmienky obnovy inventarizovaných položiek podľa tohto záväzného stanoviska sú **záväzným podkladom** pre spracovanie výkazu výmer a pre výber dodávateľa prác.
3. Pri návrhu dispozičných úprav vnútorných priestorov **rešpektovať** výkresovú časť Inventarizácie s vyhodnotením jednotlivých konštrukcií, návrh dispozičných úprav **prerokuje** spracovateľ príslušnej časti projektovej dokumentácie v priebehu jej spracovania s KPÚ BA.

4. Umelecko-remeselné práce pod dohľadom reštaurátora:

A. Obnova omietkového/štukového architektonického členenia vstupného vestibulu (Š) a obnova ozdobných konzol pavlačí vrátane vyhotovenia nových odliatkov (K1):

- I. Obnovu omietkového/štukového architektonického členenia vstupného vestibulu a obnovu ozdobných konzol pavlačí vrátane vyhotovenia nových odliatkov môže realizovať len dodávateľ s preukázateľnou praxou v oblasti umelecko-remeselnej/reštaurátorskej obnovy omietkových/štukových architektonických článkov a súvisiacich omietok v objektoch historickej architektúry.
- II. Práce realizovať umelecko-remeselným spôsobom pod dohľadom reštaurátora s odbornou spôsobilosťou podľa zákona č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov v znení neskorších predpisov s príslušnou špecializáciou reštaurovania.
- III. Práce realizovať podľa návrhu v Reštaurátorskom prieskume.
- IV. Finálnu farebnosť schváli KPÚ BA na základe vzorkovníka vybraného výrobcu.

B. Obnova kovového zábradlia schodiska (Zb1) a kovového zábradlia pavlačí (Zb2):

- I. Obnovu kovového zábradlia schodiska a kovového zábradlia pavlačí môže realizovať len dodávateľ s preukázateľnou praxou v oblasti umelecko-remeselnej/reštaurátorskej obnovy kovových prvkov v interiéroch a exteriéroch objektov historickej architektúry.
- II. Práce realizovať umelecko-remeselným spôsobom pod dohľadom reštaurátora s odbornou spôsobilosťou podľa zákona č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov v znení neskorších predpisov s príslušnou špecializáciou reštaurovania.
- III. Práce realizovať podľa návrhu v Reštaurátorskom prieskume. Navrhovaný spôsob obnovy kovového zábradlia pavlačí prerokuje vybraný dodávateľ prác vopred s KPÚ BA.
- IV. V prípade nevyhnutnosti navýšenia kovového zábradlia pavlačí návrh riešenia vopred prerokovať a schváliť na KPÚ BA na základe predloženého grafického návrhu.
- V. Finálnu farebnosť schváli KPÚ BA na základe vzorkovníka vybraného výrobcu.

5. Umelecko-remeselné a špecializované remeselné práce:

A. Drevené výplňové prvky (O, D, Kn):

- I. Všetky inventarizované drevené dverné výplne vo vnútorných priestoroch, hlavná vstupná dverná výplň a drevené okenné a dverné výplne orientované do dvorových fasád vo vyhovujúcom technickom stave budú zachované a odborne remeselne repasované. Repasovanie drevených výplní môže realizovať len dodávateľ s preukázateľnou praxou v oblasti remeselnej stolárskej obnovy drevených výplní v objektoch historickej architektúry.
- II. Drevené okenné a dverné výplne orientované do dvorových fasád (položky O1, O2, O3, O4, D8) je na základe objektívneho posúdenia skutkového stavu preukazujúceho vysokú mieru degradácie drevenej hmoty (viac ako 50% drevenej hmoty výplne) možné jednotlivito nahradiť za presné stolárske materiálové a tvarové kópie, vyhotovené na základe zamerania pôvodných výplní. Spôsob obnovy drevených okenných a dverných výplní orientovaných do dvorových fasád schváli KPÚ BA na základe predložených podkladov k zhodnoteniu skutkového stavu výplní.

- III. Drevené okenné výplne orientované do uličných fasád (O1k) je možné nahradiť za nové výplne, ktoré budú z hľadiska materiálu, konštrukcie, členenia, profilácii a detailov nadväzovať na pôvodné historické výplne zachované na dvorovej fasáde a známe z historických fotografií. Nevyhnutné je použiť drevený materiál a skriňové (zdvojené) konštrukčné vyhotovenie výplní. Prípustné je použitie izolačného dvojskla pri zabezpečení zodpovedajúcich rozmerov konštrukčných a členiacich prvkov výplne.
- IV. V prípade vyhotovenia nových okenných výplní orientovaných do uličných fasád predložiť výrobnú dokumentáciu nových okenných výplní KPÚ BA vopred na schválenie.
- V. Farebnosť nových výplní a farebnosť nových náterov existujúcich výplní schváli KPÚ BA na základe vzorkovníka vybraného výrobcu.

B. Kovové/liatinové prvky (Mr1, Mr2, Mr3, Mr4, U, L, VM, Z, H):

- I. Obnovu kovových/liatinových architektonických prvkov môže realizovať len špecializovaný dodávateľ odborným remeselným spôsobom, obnovu realizovať prioritne konzervačnou metódou (očistenie, nové nátery), prípadné náhrady a doplnky riešiť formou rekonštrukcie (kópií) na základe zachovaných originálov, navrhovaný spôsob obnovy a výber farebnosti nových náterov prerokuje vybraný dodávateľ prác vopred s KPÚ BA.

C. Kamenné prvky a terazzové podlahy (S1, Tr1, Tr2, Tr3):

- I. Obnovu kamenných schodiskových stupňov a terazzových podláh môže realizovať len špecializovaný dodávateľ odborným remeselným spôsobom, obnovu riešiť formou očistenia a vyspravenia lokálnych úbytkov a poškodení v materiáli vizuálne čo najpríbuznejšom originálu, navrhovaný spôsob obnovy prerokuje vybraný dodávateľ prác vopred s KPÚ BA.

D. Omietkové/štukové prvky vo vnútorných priestoroch:

- I. Nad rámec Inventarizácie budú umelecko-remeselným spôsobom obnovené všetky existujúce pôvodné prvky omietkového/štukového architektonického členenia interiérových priestorov, obnovu môže realizovať len dodávateľ s preukázateľnou praxou v oblasti umelecko-remeselnej/reštaurátorskej obnovy omietkových/štukových architektonických článkov a súvisiacich omietok v objektoch historickej architektúry.
- 6. Naďalej zostávajú v platnosti podmienky **umelecko-remeselnej obnovy fasád** uvedené v bodoch č. 22-28 výrokovej časti rozhodnutia o zámere obnovy NKP č. KPUBA-2019/26753-2/105292/AUG zo dňa 15.01.2020.
 - 7. Každú závažnú zmenu oproti alebo nad rámec tohto záväzného stanoviska je nutné prerokovať a schváliť na KPÚ BA.

Toto záväzné stanovisko stráca platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa jeho vydania, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktorý bolo určené (spracovanie projektovej dokumentácie).

Odôvodnenie

KPÚ BA vydáva toto záväzné stanovisko na základe žiadosti Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty, Šafárikovo námestie 6, 810 00 Bratislava z 21.12.2021 o vydanie záväzného stanoviska k prípravným dokumentáciám komplexnej obnovy nebytových priestorov budovy na Vajanského nábreží 10, Bratislava, parcela registra „C“ č. 224, stavba súpisné č. 56, k. ú.

Staré Mesto, nehnuteľnosť je národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 569/1 a nachádza sa v Pamiatkovej zóne Bratislava – centrálna mestská oblasť.

K zámeru komplexnej obnovy nebytových priestorov budovy na Vajanského nábreží 10, Bratislava, stavba súpisné č. 56 na pozemku parcelné č. 224, k. ú. Staré Mesto vydal KPÚ BA právoplatné rozhodnutie č. KPUBA-2019/26753-2/105292/AUG zo dňa 15.01.2020 (ďalej len „rozhodnutie“), ktorým schválil zámer s podmienkami. Vo výrokovej časti rozhodnutia KPÚ BA určil rozsah požadovaných prípravných dokumentácii obnovy, súčasťou ktorého bolo aj spracovanie inventarizácie pamiatkovo hodnotných prvkov a súčastí stavby.

Predložené dokumentácie dokladajú vysoký stupeň zachovania hodnotných prvkov a častí stavby, viažucich sa najmä k primárnej stavebnej etape v prvej dekáde 20. storočia, kedy bola postavená samotná budova pre účely Živnostenského spoločenstva. V rozsahu vnútorných dvorových fasád sú zachované pôvodné kastlové drevené okenné výplne a v celej budove sú vo veľkom rozsahu zachované aj pôvodné drevené dverné výplne s rámami. V pôvodnom stave je zachované architektonické členenie uličných i dvorových fasád s charakteristickým historizujúcim výrazom. V interiéri i exteriéri budovy sa nachádzajú ďalšie hodnotné pôvodné kamenné a kovové/liatinové stavebné prvky a detaily a na chodbách vo veľkom rozsahu terazzové podlahy. Vo vstupnom vestibule je zachované veľmi bohaté omietkové a štukové architektonické členenie stien. Celkovo ide o viacmenej ucelený súbor architektonických a stavebných prvkov a častí dokladajúcich štýlovo a kvalitatívne úroveň stavebného a umeleckého remesla obdobia záveru rakúsko-uhorskej monarchie.

Vzhľadom na zistené hodnoty sa v Inventarizácii navrhuje primárne konzervačná metóda obnovy hodnotných častí a prvkov, s čím sa KPÚ BA stotožnil. KPÚ BA v podmienkach tohto záväzného stanoviska podrobne určil požadovaný spôsob obnovy jednotlivých prvkov a požiadavky na špecializáciu dodávateľov v závislosti na charaktere prác a ich predpokladanej náročnosti. Najvyššiu náročnosť je možné predpokladať pri celku pavlačí na vnútorných nádvoiriach budovy, ktoré sú v súčasnosti v havarijnom stave. Vzhľadom na daný stav sa predpokladá úplné rozobratie nosnej konštrukcie pavlačí, s čím nevyhnutne súvisia aj zásahy do ozdobných konzol a kovového zábradlia. Potrebná manipulácia s týmito prvkami či vyhotovenie nových odliatkov konzol sú práce, kde je nevyhnutná vysoká odbornosť a skúsenosť dodávateľa, KPÚ BA preto považuje za potrebný reštaurátorský dohľad na týmito prácami. Vysokú odbornosť si vzhľadom na rozsah a zložitosť ozdobných prvkov vyžaduje tiež obnova architektonického členenia priestoru vstupného vestibulu. Práce na obnove ostatných hodnotných prvkov a častí majú prevažne charakter umelecko-remeselných či špecializovaných remeselných prác. Stanovené podmienky vychádzajú z ustanovenia § 29 ods. 1 pamiatkového zákona o základnej ochrane kultúrnej pamiatky a majú za cieľ zabezpečiť ochranu existujúcich originálnych prvkov a častí stavby s pamiatkovými hodnotami a prezentáciu kultúrnej pamiatky v súlade s jej pamiatkovými hodnotám.

Mgr. Eva Falbová
zástupkyňa riaditeľa

Doručuje sa

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo námestie 6, 810 00 Bratislava, IČO: 00397865

Na vedomie

KPÚ BA – na založenie do spisu